

**KOKEMUS TIEDOKSI -PROJEKTIN INFOKANSIO
UUELLE PROJEKTILAISALLE**

Marianne Roponen

Kehittämistehtävä
Huhtikuu 2009
Hoitotyön koulutusohjelma
Hoitotyön suuntautumisvaihtoehto
Pirkanmaan ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Pirkanmaan ammattikorkeakoulu
Hoitotyön koulutusohjelma
Hoitotyön suuntautumisvaihtoehto

ROPONEN MARIANNE

Kokemus tiedoksi -projektin infokansio uudelle projektilaiselle.

Kehittämistehtävä 17s.
Huhtikuu 2009

Tämän kehittämistehtävän tarkoituksena oli tehdä Muotialan asuin- ja toimintakeskus ry:n Kokemus tiedoksi -projektin uudelle mielenterveyskuntoutujalle tai omaiselle infokansio. Infokansion materiaalia on tarkoitus käyttää myös esiteltäessä projektia ulkopuolisille toimijoille. Toivomus infokansion laatimisesta tuli Kokemus tiedoksi -projektin henkilökunnalta.

Kehittämistehtävän tavoitteena oli helpottaa Kokemus tiedoksi -projektissa aloittavan uuden projektilaisen tiedonsaantia ja auttaa häntä pääsemään mukaan toimintaan. Tavoitteena oli myös lisätä ulkopuolisten tahojen tietoutta projektista. Tyypiltään kehittämistehtävä oli toiminnallinen ja tuotokseen painottuva. Tieto infokansiota varten saatiin projektin työntekijöiltä ja projektin esitteistä.

Infokansioon koottiin tiivistettyyn selkeälukaiseen muotoon uudelle projektilaiselle tärkeää tietoa projektista ja sen toiminnasta. Infokansio tallennettiin sähköiseen muotoon, jotta sitä olisi helppo muokata ja sen avulla voisi esitellä Kokemus tiedoksi -projektia ulkopuolisille toimijoille.

Infokansio on ollut käytössä tammikuusta 2009 lähtien uusille projektilaisille järjestetyllä pilottikurssilla. Pilottikurssin tarkoitus on perehdyttää uusi tulokas projektiin.

Avainsanat: kokemusasiantuntijuus, kuntoutuminen, perehdytys

ABSTRACT

Pirkanmaan ammattikorkeakoulu
PIRAMK University of Applied Sciences
Degree Programme in Nursing and Health Care

ROPONEN MARIANNE

Kokemus tiedoksi -project. – A guide for a new project participant

Bachelor's Thesis: 17 pages

April 2009

The purpose of this development work was to provide a guide for a new participant of the Muotialan asuin- ja toimintakeskus Kokemus tiedoksi -project. The request for compiling this guide was made by the Kokemus tiedoksi -project's employees.

The aim of this guide was to make it easier to get information and to help new participants (rehabilitation patients and their families) to get started in the project. One aim was also to increase the outsider knowledge of the project. The data for the guide was mainly collected from the employees of Kokemus tiedoksi -project and from already existing brochures of the project.

In this guide all essential information of project was compiled in understandable and compact form. The guide was saved in electronic format allowing easier further revision. It is also easier to introduce the project to outsiders by using electronic guide.

Keywords: familiarization, expert-by-experience, mental health rehabilitation

SISÄLLYS

KOKEMUS TIEDOKSI -PROJEKTIN INFOKANSIO	1
UUELLE PROJEKTILAISALLE	1
1 JOHDANTO	5
2 TARKOITUS, TEHTÄVÄT JA TAVOITE	6
3 TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT	7
3.1 Mielenterveyskuntoutuminen	7
3.2 Kokemusasiantuntijuus	8
3.3 Pehdyttäminen ja kirjallinen ohjaus	9
4 KOKEMUS TIEDOKSI -PROJEKTI	11
5 MENETELMÄLLISET LÄHTÖKOHDAT	12
5.1 Tuotokseen painottuva kehittämistehtävä	12
5.2 Tiedon keruu	13
5.3 Kehittämistehtävän toteutus	13
6 POHDINTA	15
6.1 Luotettavuus ja eettisyys	15
6.2 Pohdinta	15
LÄHTEET	17

1 JOHDANTO

Kokemusasiantuntijuus antaa arvon taidolle kohdata mielenterveysongelmia omakohtaisen kokemuksen kautta ja elämäkokemuksen kautta saadulle tiedolle. Esimerkiksi mielenterveysyhdistysten ja Mielenterveyden keskusliiton tarjoama koulutus, omakohtainen kokemus mielenterveyden ongelmista ja osallistuminen vertaistukitoimintaan kasvattavat kykyä ja tiedollisia valmiuksia ymmärtää mielenterveyskysymyksiä. Mielenterveyskuntoutuja voi oppia kohtaamaan luontevalla ja ymmärtävällä tavalla toisia mielenterveyskuntoutujia olemalla mukana mielenterveysyhdistysten vertaistukitoiminnassa. (Psykonomiopisto 2007.)

Kokemuskoulutuksen tarkoituksena on antaa tietoa siitä millaista on elää pitkäaikaisen sairauden tai vamman kanssa ja millaista on hoitaa vaikeasti sairasta tai vammaista ihmistä. Tätä tietoa jakavat pitkäaikaissairaat, vammaiset ja heidän omaisensa. Kokemuskouluttaja voi pitää kokemustietoonsa perustuvia luentoja tai jakaa tietoa muulla tavoin ihmisille. (Suomen reumaliitto ry 2008.)

Kokemus tiedoksi -projekti on osa Muotialan asuin- ja toimintakeskus ry:n toimintaa. Projektin tavoitteena on tehdä ehkäisevää mielenterveystyötä jakamalla kokemuseräistä asiantuntemusta ja tietoa (Jankko 2006, 2). Tämän kehittämistehtävän tarkoituksena oli tehdä Kokemus tiedoksi -projektille infokansio projektissa aloittavalle mielenterveyskuntoutujalle tai omaiselle. Infokansiota on tarkoitus käyttää myös projektin esittelyyn.

Projektiin osallistuvat henkilöt kokivat, että infokansio olisi tarpeellinen ja he toivoivat kansion tekemistä. Projektin alkuun kuuluu paljon uusia asioita, joiden erottaminen toisistaan saattaa olla vaikeaa ja jotka saattavat mennä sekaisin. Tieto on hajanaista ja sitä joutuu etsimään ja kokoamaan monesta eri lähteestä. Vie aikaa kerätä tietoa ja koota se yhteen, yksinkertaiseen muotoon. Tämän vuoksi Muotialan asuin- ja toimintakeskus ry pyysi ulkopuolista apua kansion tekemiseen.

Kiinnostuin aiheesta, koska halusin tehdä tuotokseen perustuvan kehittämistehtävän, joka palvelee työelämää. Arvelin motivoitumiseni työn tekemiseen olevan helpompaa, kun saan tehdä työn, joka on tarpeellinen ja auttaa monia henkilöitä.

2 TARKOITUS, TEHTÄVÄT JA TAVOITE

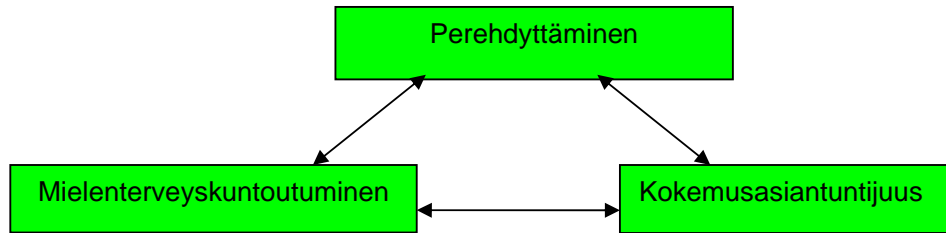
Kehittämistehtävän tarkoituksena oli tehdä selkeä ja yksinkertainen infokansio Kokemus tiedoksi -projektissa aloittaville uusille mielenterveyskuntoutujille ja omaisille. Infokansion materiaalia on tarkoitus käyttää myös esiteltäessä projektia ulkopuolisille toimijoille.

Kehittämistehtävän tehtävinä oli

1. selvittää, mikä on Kokemus tiedoksi -projekti
2. laatia infokansio Kokemus tiedoksi -projektista

Kehittämistehtävän tavoitteena on helpottaa Kokemus tiedoksi -projektissa aloittavien uusien projektilaisten tiedonsaantia ja auttaa heitä pääsemään mukaan toimintaan. Kansio antaa tietoa projektista ja sen toiminnasta. Infokansio käydään läpi pilottikurssilla. Pilottikurssin tarkoitus on perehdyttää uusi tulokas projektiin. Pilottikurssille osallistuminen on pääsyvaatimuksena projektiin. Tavoitteena on myös lisätä kansion avulla ulkopuolisten tahojen tietoutta projektista.

3 TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT

KUVIO 1. Kehittämistehtävän keskeiset teoreettiset käsitteet

3.1 Mielenterveyskuntoutuminen

Muutosprosessia, joka tapahtuu kuntoutujassa ja hänen suhteessaan ympäristöön, voidaan nimittää kuntoutumiseksi. Tämän muutosprosessin sisältöä, vauhtia tai luonnetta ei voida määrätä kuntoutuksen tai hoidon keinoin, sitä voidaan vain ohjata ja edistää. Kuntoutumiselle leimallisinta on sen yksilöllisyys ja henkilökohtaisuus. (Koskisu 2004, 24.)

Käsitteet kuntoutus ja kuntoutuminen on tärkeä erottaa toisistaan. Kuntoutuminen on kuntoutujassa tapahtuvaa muutosta ja sitä tukevat muutkin asiat kuin kuntoutus. Se on ymmärrettävä syvällisenä muutosprosessina, jossa kuntoutujan ajatukset, tunteet, asenteet ja toimintatavat muuttuvat eri rooleissa ja tilanteissa. (Koskisu 2004, 24–25.) Kuntoutuminen on yksinkertaisesti sanottuna kuntoutujan työtä ja hänen elämässään tapahtuvaa muutosta (Narumo 2006, 13). Narumon (2006, 106) kirjassa vertaistyöntekijöistä muodostettu ohjausryhmä toteaa: ”Kuntoutuminen on verrattavissa elinikäiseen oppimiseen. Se on myös keskeneräisyyden sallimista.”

Toipumisessa ja kuntoutumisessa on paljon samanlaisia asioita. Psykkisestä sairaudesta kuntoutumisen voidaankin ajatella olevan sisällöltään samankaltainen prosessi kuin toipuminen mistä tahansa elämän katastrofista. Kuntoutuminen kehittää elämälle uuden merkityksen. Se on kasvua sairauden ja joskus ylivoimaisilta tuntuvien esteiden yli. (Lähteenlahti 2008, 192.)

Kuntoutumisessa oleellista on toivo. Sairastumisesta syntyneitä toivottomuutta ja epätoivoa kokevat lähes kaikki kuntoutujat. Kuntoutumista tukevan vuorovaikutuksen kannalta on tärkeää pitää toiveikkuutta yllä. (Koskisuus 2004, 25.) Keskeisenä tavoitteena kuntoutumisessa pidetään yksilöllisen kuntoutumisen prosessin tukemista (Koskisuus 2004, 66).

Kuntoutumisen tukeminen tarkoittaa henkilön ymmärryksen lisäämistä omasta tilanteestaan, tulevaisuudestaan ja omasta arvostaan ihmisenä sairaudesta ja sen aiheuttamista rajoitteista huolimatta. Ymmärrys sisältää myös ihmisen käsityksen omasta sairaudestaan ja oireistaan eli sairaudentunnon. (Koskisuus 2004, 25–26.)

Oman tilanteen ymmärtäminen, oman tahdon ilmaiseminen ja löytäminen, tavoitteiden asettaminen ja tavoitteellisesti toimiminen ovat asioita, joita kuntoutuja opettelee ymmärtämään. Kuntoutuminen onkin aktiivista selviytymiskeinojen ja uusien asioiden opettelua. Ihminen ei hahmota itseään enää mielenterveysongelmaisena henkilönä kuntoutuessaan, vaan hän tavoittelee myönteisempää minäkuvaa. Kuntoutumisessa kysymys on itsensä hahmottamisesta ja omien sisäisten mielikuvien muuttumisesta myös suhteessa sairauteen. (Koskisuus 2004, 28–29.)

3.2 Kokemusasiantuntijuus

Henkilöitä, joilla on omakohtaista kokemusta mielenterveys- ja päihdeongelmista joko itse niistä kärsivänä, niistä toipuneena tai palveluita käyttäneenä tai läheisenä, kutsutaan kokemusasiantuntijoiksi (Sosiaali- ja terveysministeriö 2009, 20). Jonkin itselle tapahtuneen asian seurauksena muodostuneesta tiedosta käytetään termejä välitön kokemus, omakohtainen kokemus, henkilökohtainen kokemus ja eletty kokemus. Sosiaali- ja terveydenhuollossa puhutaan ”kokemusasiantuntijoista”.

Kokemusasiantuntijoiden tietämyksen ja asiantuntemuksen ymmärretään syntyvän heidän välittömästä kokemuksestaan. (Beresford & Salo 2008, 39.)

Beresford & Salon (2008, 39) mukaan omakohtainen kokemus voi koskea jotakin tapahtumaa tai olosuhdetta tai sitä, keitä me olemme. Kokemus voi olla äkillinen, tai sen vaikutus voi olla pitkäaikainen. Sama kokemus voi olla jollekulle hyvin ainutkertainen, kun taas toinen kokee sen arkisena. (Beresford & Salo 2008, 39)

Kokemustietoa hyödynnetään ammattilaisten asiantuntemuksen rinnalla. Tämän taustalla on ajatus vertaisasiantuntemuksen samanarvoisuudesta. Kokemusten jakaminen tuo parhaimmillaan toivoa muutoksen mahdollisuuteen, sairastumisen hyväksymistä ja kuntoutuksen keskeneräisyyden sietämistä. (Narumo 2006, 78–79.)

”Haluan nyt kehittää erilaista ajatusta. Sen mukaan ei ole niin, että ihmisten oman kokemuksensa perusteella kehittämä tieto olisi huonompaa (kuin muunlainen tieto), vaan siinä voi olla myönteisiä voimia ja arvoja, joita muussa tutkimustoiminnassa ja tiedossa ei ehkä ole.” (Beresford & Salo 2008, 32.)

3.3 Perehdyttäminen ja kirjallinen ohjaus

Perehdytyksen tarkoituksena on auttaa tulokasta pääsemään toimintaan mukaan mahdollisimman luontevasti ja nopeasti ja saada tulokas tuntemaan itsensä odotetuksi (Siukosaari 1999, 66). Lisäksi onnistuessaan perehdytys helpottaa tulokasta pääsemään sisään projektiin, auttaa hänen työskentelyään projektissa, hälventää ennakkoluuloja ja edistää hänen viihtymistään (Siukosaari 1999, 68).

Kirjallinen ohjaus, joka ottaa potilaat huomioon ja on ymmärrettävää, on tullut yhä tärkeämmäksi osaksi hyvää hoitoa. Aikaa suulliseen henkilökohtaiseen ohjaukseen on vähemmän kuin aikaisemmin, eikä henkilökunnalla välttämättä ole aikaa antaa suullista ohjausta kiireen vuoksi. Yksin ajan puute ei ole ainut syy tehdä kirjallisia ohjeita, sillä suullisen ohjauksen tueksi tarvitaan myös kirjallisia ohjeita. Vaikka kirjalliset ohjeet eivät voi korvata henkilökohtaista vuorovaikutusta, ovat ne usein kuitenkin

henkilökohtaisen ohjauksen välttämätön täydennys. (Torkkola, Heikkinen & Tiainen 2002, 7–8.)

Potilaan pitäisi saada tietoa hoitoon ja hoitokäytäntöihin liittyvistä tekijöistä mahdollisimman laajasti, jotta hän voisi itse päättää tai olla päättämässä hoidostaan. Usein on vaikeaa ratkaista, miten yksityiskohtaista tietoa potilas tarvitsee. Käytäntö näyttää vasta, kuinka yksityiskohtaista asiaa potilasohjeisiin on hyvä kirjoittaa. Ohjeiden tiedot ovat oikein vasta sitten, kun asiakas ymmärtää lukemansa. Ohjeen ensisijainen tarkoitus on vastata potilaan kysymyksiin. Tärkeää on se *mitä sanotaan*, mutta myös se *miten sanotaan*. Pääasiassa ohjeelta odotetaan selkeästi kirjoitettuja, asiallisia ja tarpeellisia neuvoja. (Torkkola ym. 2002, 13–18.)

4 KOKEMUS TIEDOKSI -PROJEKTI

Kokemus tiedoksi -projekti aloitti toimintansa vuonna 2005. Se on osa Muotialan asuin- ja toimintakeskus ry:n toimintaa ja sen rahoittaa Raha-automaattiyhdistys. Projektin tavoitteena on tehdä ehkäisevää mielenterveystyötä, jota toteutetaan levittämällä kokemusperäistä asiantuntemusta ja tietoa. Projekti kouluttaa mielenterveyskuntoutujia ja omaisia kokemuskouluttajiksi ja -tiedottajiksi. (Jankko 2006, 1–2.)

Projektilla on kaksi keskeistä tavoitetta. Nämä ovat kokemustiedon välittäminen ja käyttäminen ehkäisevän mielenterveystyön menetelmänä (ulospäin suuntautuva toiminta) ja projektin osanottajien hyvinvoinnin ja kuntoutusprosessin edistäminen (sisäinen toiminta). Ulospäin suuntautuvassa toiminnassa kokemustietoa viedään koulutuskokonaisuuksina sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksiin, työpaikoille ja yleisöluennoille. Lisäksi siitä tiedotetaan eri tiedotusvälineissä. Näiden tarkoituksena on levittää mielenterveyden kokemustietoa ja ehkäistä vakavia mielenterveysongelmia sekä vaikuttaa kuulijoiden asenteisiin normalisoivasti, pelkoa ja ennakkoluuloja vähentäen. Sisäisen toiminnan tavoitteena on antaa uusi näkökulma projektilaisen omaan elämänprosessiin ja lisätä omanarvontuntoa ja toimintakykyä. Projekti tarjoaa kuntoutumista ja voimaantumista edistävää toimintaa, vertaistukea sekä mahdollisuuden kansalaistoimintaan. (Jankko 2006, 2.)

Kynnys projektiin osallistumiseen pidetään matalalla. Projektin pääsyvaatimukset ovat henkilökohtainen tuntuma mielenterveyden häiriöihin ja sopivassa vaiheessa oleva kuntoutumisprosessi, joka mahdollistaa projektin tarjoamaan koulutukseen ja muuhun toimintaan sitoutumisen ja keskittymisen isohkon ryhmän jäsenenä. (Jankko, Nousiainen & Hankkila 2008, 4.) Viimeisenä projektivuotena 2009 haasteena on projektin kehittäminen tavoitteena mielenterveyden kokemusasiantuntijakoulutuksen mallin luominen toiminnan vakinaistamista varten (Jankko ym. 2008, 1).

5 MENETELMÄLLISET LÄHTÖKOHDAT

5.1 Tuotokseen painottuva kehittämistehtävä

Toiminnallinen opinnäytetyö tai kehittämistehtävä tavoittelee käytännön toiminnan ohjeistamista, opastamista, toiminnan järjestämistä tai järjeistämistä. Esimerkiksi ammatilliseen käytäntöön suunnattu perehdyttämisosas tai jonkin tapahtuman toteuttaminen voidaan luokitella toiminnalliseksi työksi. Toteutustapana käytetään muun muassa kansiota, vihkoa, opasta, cd-romia, kotisivuja, johonkin tilaan järjestettyä näyttelyä tai portfolioa. Ammattikorkeakoulun toiminnallisessa opinnäytetyössä tai kehittämistehtävässä tulee yhdistyä käytännön toteutus ja sen raportointi tutkimusviestinnän keinoin. (Vilka & Airaksinen 2004, 9.) Itse tuotos on olennaisin osa toiminnallisessa työssä. Raportointi ja tutkimuksellisuus ovat toiminnallisessa opinnäytetyössä tai kehittämistehtävässä vain osa työprosessin dokumentointia. (Vilka & Airaksinen 2004, 82.)

Tämä työ on toiminnallinen, tuotokseen painottuva kehittämistehtävä. Tuotos on infokansio Muotialan asuin- ja toimintakeskuksen Kokemus tiedoksi -projektissa aloittavalle uudelle mielenterveyskuntoutujalle tai omaiselle. Lisäksi tuotosta käytetään myös projektin esittelyssä ja uusille tulokkaille järjestettävällä pilottikurssilla. Kokemus tiedoksi -projektin työntekijät toivoivat infokansion tekemistä projektille, koska sellaista ei vielä ollut ja tiedon kerääminen yhteen oli haastavaa ja aikaa vievää. Perehdytyskansion tarkoituksena on auttaa uutta projektilaista pääsemään paremmin mukaan toimintaan.

Projektin toiminta muuttuu jatkuvasti. Oli tärkeää tehdä infokansio helposti päivitettäväksi. Työntekijöiden toiveiden mukaisesti perehdytyskansio tehtiin Power Point -tiedostoksi, jota on helppo muokata tarpeen tullen. Power Point -sivujen tarkoituksena on toimia kansion välilehtinä, joiden taakse saa liitettyä asioista lisää tietoa.

5.2 Tiedon keruu

Kerätessäni tietoa infokansiota varten tein yhteistyötä paljon Kokemus tiedoksi -projektin henkilökunnan kanssa. Sain heiltä kirjallista ja suullista tietoa projektista. Olimme yhteydessä puhelimitse ja sähköpostitse sekä kokoonnuimme yhteen suunnittelemaan infokansiota. Tutustuin projektin toimintaan myös käymällä syksyllä 2008 kahdella kokemusasiantuntijaluennolla. Perehtyessäni projektin toimintaan tutustuin Kokemus tiedoksi -projektiä edeltäneen Kaveri -projektin toimintakertomukseen (Jankko 2004).

5.3 Kehittämistehtävän toteutus

Keväällä 2008 Muotialan asuin- ja toimintakeskuksen Kokemus tiedoksi -projekti esitti Pirkanmaan ammattikorkeakoululle opinnäytetyön tai kehittämistehtävän aiheeksi infokansion laatimista Kokemus tiedoksi -projektissa aloittavalle uudelle projektilaiselle. Valitsin tämän oman työni aiheeksi kesäkuussa 2008. Kiinnostuin aiheesta koska halusin työelämälähtöisen, tuotokseen perustuvan kehittämistehtävän, josta olisi selvää hyötyä sen käyttäjille.

Ensimmäinen työelämäpalaveri pidettiin 7.10.2008 Pirkanmaan ammattikorkeakoululla. Silloin päätettiin, että minä tekisin työn ja työstä tehtäisiin kehittämistehtävä. Lisäksi suunniteltiin alustavasti kansion muotoa ja aikataulua. Minulle lähetettiin projektin toiminnasta materiaalia, johon tutustuin viikon ajan. Seuraava palaveri projektin työntekijöiden kanssa pidettiin 20.10.2008. Projektin työntekijät esittivät minulle tällöin toiveensa, mitä asioita kansion tulisi sisältää. Sain materiaalia projektin työntekijöiltä kansion tekoa varten. Keskustelimme kansion asiasisällöstä, käyttötarkoituksesta, ulkomuodosta ja aikataulusta. Sovimme tuolloin, että kansio otettaisiin käyttöön tammikuun 2009 puolessavälissä alkavalla pilottikursilla.

Tutustuin saamaani materiaaliin ja kokosin tietoa projektista asiaotsikoiden alle 20.10.–10.12.2008 välisenä aikana. Tutustuin myös projektin toimintaan käymällä kahdella asiantuntijaluennolla. Tänä aikana olin yhteydessä sähköpostitse projektin työntekijöihin kysellen lisätietoja ja tarkistaen, että olin ymmärtänyt asian. 10.12.2008 tapasin Kokemus tiedoksi -projektin työntekijöitä. Tässä palaverissa suunnitelimme tarkemmin kansion ulkoasua, pohdimme yhdessä otsikoiden järjestystä, asiasisältöä sekä kirjoitustyyliä. Minulle tarkentuivat kansion käyttötarkoitus ja aikataulu. Teimme myös sopimuksen, jolla tekijänoikeudet luovutettiin Muotialan asuin- ja toimintakeskus ry:lle.

Tarkoituksena oli tehdä Power Point -esitys. Esitystä voidaan käyttää projektin esittelyssä. Power Point -sivujen on määrä toimia myös kansion välilehtinä, joiden taakse voidaan lisätä lisätietoja asioista. Kansiosta haluttiin mahdollisimman helposti muokattava, johon asiaa voidaan lisätä ja joista asiaa voidaan poistaa vaivattomasti. Tärkeitä olivat myös kansion helppolukuisuus, ymmärrettävyys ja yksinkertaisuus.

Joulukuussa muokkasinkin kansion asiasisältöä, suunnittelin järjestystä, ulkonäköä ja otsikointia, tiivistin asioita ja yritin kirjoittaa asioita helposti ymmärrettävään muotoon. Viimeinen palaveri pidettiin 12.1.2009, jossa kävimme työntekijöiden kanssa yhdessä läpi kansion. He kertoivat, mitä asioita vielä olisi hyvä korjata kansioon. Tämän jälkeen korjasin palaverissa ilmi tulleet asiat sekä muotoilin tekstin ja ulkoasun. Lähetin kansion sähköisessä muodossa projektille. Kansion sivujen tulostuksen ja mapittamisen projektin työntekijät halusivat tehdä itse eivätkä kokeneet tarvitsevänsä apuani tässä.

Kansio oli määrä ottaa käyttöön 22.1.2009, jolloin alkoi pilottikurssi uusille projektilaisille. Kansiota käydään yhdessä läpi viikoittain pidettävillä tunneilla.

6 POHDINTA

6.1 Luotettavuus ja eettisyys

Kehittämistehtävää tehdessäni, en ole ollut Kokemus tiedoksi -projektissa toimivien mielenterveyskuntoutujien tai omaisten kanssa tekemisissä. Tämän vuoksi minun ei tarvinnut hakea työn tekemiselle tutkimuslupaa. Tästä sovittiin ensimmäisessä työelämäpalaverissa projektin työntekijöiden kanssa.

Olen tehnyt infokansiota sen aineiston puitteissa, mitä olen projektin työntekijöiltä saanut. Olen pyrkinyt kirjoittamaan infokansiota asiakielellä ja tekemään siitä selkeän, yksinkertaisen sekä ajankohtaista ja oikeaa tietoa sisältävän. Halusin välittää infokansion sisältämästä tiedosta luotettavan ja ymmärrettävän kuvan sen käyttäjille.

Lähteiden ja aineiston tietojen oikeellisuutta olen tarkastanut projektin työntekijöiltä tehdessäni kansiota ja kansion valmistuessa. Osa tiedosta on tullut työntekijöiltä suullisesti.

6.2 Pohdinta

Tuotos tuli tehdä nopealla aikataululla, koska projekti halusi kansion käyttöön tammikuussa 2009 alkavalle pilottikurssille. Tämän vuoksi tein kehittämistehtävän hieman eri järjestyksessä, kuin se normaalisti olisi tehty. Tein ensimmäiseksi tuotoksen valmiiksi ja vasta tämän jälkeen keskityin kirjoittamaan tuotokseen liittyvää raporttia ja teoreettista taustaa. En kokenut tätä kuitenkaan ongelmalliseksi työn luonteesta johtuen. Sain tarvitsemani tiedon kansion tekemiseen projektin työntekijöiltä. Nopeassa aikataulussa oli myös se hyvä puoli, että sain tehokkaasti tehtyä työtä ja näin ollen sain työni nopeammin valmiiksi ja pysyin aikataulussa.

Oman haasteensa työn tekemiseen toivat projektin työntekijöiden toiveet infokansiosta. Heillä oli alusta lähtien melko selkeä käsitys infokansion sisällöstä ja ulkoasusta. Tämä on helpottanut osin työtäni, koska olen saanut selkeät ohjeet ja neuvot työn tekemiseen. Toisaalta työn teko myös vaikeutui, koska en ole voinut käyttää omaa luovuutta ja tehdä työstä sellaista, kuin itse halusin. Yhteistyö projektin työntekijöiden kanssa sujui hyvin. Pääosin olimme asioista samaa mieltä, jaoin ajatuksia ja ideoita keskenämme.

Infokansion tekeminen on antanut minulle mahdollisuuden harjoittaa yhteistyötaitoja työyhteisössä, oppia runsaan tiedon keräämistä yhteen ja oleellisen asian tiivistämistä sekä tutustua projektiluontoiseen työskentelyyn. Minulle oli tärkeää, että sain tehdä työn, joka on tarpeellinen ja tulee aktiiviseen käyttöön. Tämä piti motivaatiota yllä työn tekemiseen.

LÄHTEET

- Beresford, P. & Salo, M. 2008. Kokemuksen muodonmuutos. Pori: Kehitys Oy.
- Jankko, T. 2004. Kuntoutumista kouluttautumalla – mielenterveyden kokemusasiantuntijat. KAVERI -projekti 2001-2004. Palvelujen käyttäjien kouluttautuminen kouluttajiksi, arvioijiksi ja vertaistukiryhmien ohjaajiksi. Loppuraportti.
- Jankko, T. 2006. Ehkäisevän mielenterveystyön projekti – kokemustietoa mielenterveyden häiriöistä työikäisille. Kokemus tiedoksi -projekti 2005–2009. Väiliraportti 2005 – kevät 2006.
- Jankko, T., Nousiainen, S. & Hankkila, K. 2008. Ehkäisevän mielenterveystyön projekti – kokemustietoa mielenterveydenhäiriöistä työikäisille eli Kokemus tiedoksi -projekti 2005–2009. Toimintasuunnitelma 2009.
- Koskisuus, J. 2004. Eri teitä perille. Mitä mielenterveyskuntoutus on? Helsinki: Edita.
- Lähteenlahti, Y. 2008. Psykoosit. Teoksessa Kallaranta, T., Rissanen, P. & Vilkkumaa, I. (toim.). Kuntoutus. Duodecim. 2. painos. Helsinki: Kustannus Oy Duodecim.
- Narumo, R. 2006. Voiko kuntoutumista ohjata? Ohjaava työote mielenterveystyössä. Pori: Kehitys Oy.
- Psykonomiaopisto. 2007. Kokemusasiantuntijan aate. Luettu 26.1.2009.
<http://www.psykonomiopisto.com/julkaisuja/kokemusasiantuntijuus.pdf>
- Siukosaari, A. 1999. Yhteisöviestinnän opas. Yrityksen, järjestön, laitoksen, julkishallinnon yksikön ja muun yhteisön yhteydenpito ja tiedotustoiminta. Helsinki: Tietosanoma Oy.
- Sosiaali- ja terveysministeriö. 2009. Mielenterveys- ja päihdesuunnitelma. Mieli 2009 -työryhmän ehdotukset mielenterveys- ja päihdetyön kehittämiseksi vuoteen 2015. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2009:3.
- Suomen reumaliitto ry. 2008. Kokemuskoulutuksesta pätevää. Luettu 26.1.2009.
<http://www.kokemuskoulutus.fi/>
- Torkkola, S., Heikkinen, H. & Tiainen, S. 2002. Potilasohjeet ymmärrettäviksi. Opas potilasohjeiden tekijöille. Tampere: Tammer-Paino Oy.
- Vilkkä, H. & Airaksinen, T. 2004. Toiminnallinen opinnäytetyö. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

